Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

OPETUSLAUTAKUNTA 25.4.2017

Helsingin kaupungin ylläpitämien peruskoulujen rahoitusperiaatteiden uudistaminen

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

NYKYINEN RAHOITUSMALLI

- **Opetuslautakunnan päättämät periaatteet:**
  - Opettajien ja koulunkäyntiavustajien palkkamäärärahat tuntikehyskaavoilla (pääosin vuodelta 2006, joitain tarkistuksia myöhemmin) **Muutosesitys**
  - PD-periaatteet (päätetty vuonna 2012) **Ei muutosta**
- **Virastossa päätetyt/lasketut:**
  - Tuntihinnat koulukohtaisesti **Muutosesitys**
  - Sopimuksiin ja arvioituihin menoihin perustuva menoerät: (ruoka, vuokra, sähkö) **Ei muutosta**
  - Laskennalliset määrärahat **Ei muutosta**
    - Euroa/koulu ja euroa/oppilas
  - Esityksiin perustuvat määrärahat **Ei muutosta**
  - Ulkopuoliseen rahoitukseen perustuva määrärahat (esim. ryhmäkokoraha) **Ei muutosta**

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

NYKYINEN PÄÄTÖSMALLI

- Lautakunta päättää tulosbudjetissa **Ei muutosta**
  - paljonko suomen- ja ruotsinkieliseen perusopetukseen käytetään kaikkiaan määrärahoja
  - perusopetuksen tavoitteet
- Linjan johtajat päättävät koulukohtaisista budjeteista **Ei muutosta**

noudattaen edellisen dian periaatteita.

- Koulujen johtokunnat päättävät rehtorin esityksestä määrärahojen käytöstä.
  - Tuntikehyskaavat lähtökohtaisesti myös kouluja sitovia. Olk kuitenkin päättänyt vuosittain erikseen tulosbudjetin yhteydessä, että tuntikehyskaavat eivät sido johtokuntia. **Muutosesitys**

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

UUSI RAHOITUSMALLI: TAUSTAA

- Opetuslautakunta päätti 14.10.2014 tulosbudjetin 2015 valmisteluperiaatteista, joiden mukaan koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien rahoitusperiaatteet eli budjettikehysten laskentatapa uudistetaan vuoden 2017 alkuun mennessä.
  - Lukioiden periaatteet uusittu 1.3.2016 (§ 24).
  - Ammatillisen koulutuksen periaatteet järkevää uusia vasta reformin 2018 jälkeen ja päiväkotien kokonaisuutena organisaatiouudistuksen jälkeen.
- Luovutaan tuntikehysajattelusta ja siirrytään käyttämään oppilasmääriä ja opetusmuodoittain määriteltyjä oppilashintoja
- Tavoitteena on selkeä ja läpinäkyvä laskenta

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

UUSI RAHOITUSMALLI: LÄHTÖKOHDAT

- Kustannusneutraali: perusopetuksen kokonaismääräraha pysyy samana, myös suomen- ja ruotsinkielisten koulujen osuudet.
- Uudistus koskee ainoastaan opettajien ja koulunkäyntiavustajien palkkamäärärahojen laskentaperusteita.

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

EHDOTUS RAHOITUSPERIAATTEIKSI - KOULUKOHTAINEN RAHOITUS

- Kouluille myönnetään oppilasmäärästä riippumaton euroa/koulu – perusmääräraha, joka määritellään erikseen vuosiluokkien 1 - 6 ja vuosiluokkien 7-10 kouluille sekä yhtenäisille peruskouluille
- Perusmäärärahat on johdettu 2017 käytössä olleista tuntikehyskaavoista
- Huomioidaan koulukohtaiset erot opettajien palvelusuhderakenteessa

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

KOULUKOHTAINEN PERUSRESURSSI

Suomenkieliset

- aa(23vvt) 40 000
- ya(92vvt) 150 000
- pk(115vvt) 200 000

Ruotsinkieliset (+mof)

- aa 47 200
- ya 155 400
- pk 212 600

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

EHDOTUS RAHOITUSPERIAATTEIKSI - OPPILASKOHTAISET RAHAT

- Kouluille myönnetään oppilasmäärään perustuva euroa/oppilas-määräraha, perusteena oppilaat 20.9. 2017 ja ennuste 20.9.2018 (ei muutu)
- Tämä määritellään erikseen suomen- ja ruotsinkielisille peruskouluille
- Kaikille peruskouluille käytetään samoja oppilashintoja, huomioiden opetusmuodot
- Koulukohtaisessa rahoituksessa huomioidaan koulukohtaiset erot opettajien palvelusuhderakenteessa.

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

EHDOTUS RAHOITUSPERIAATTEIKSI

- Oppilaan perushintaa korotetaan:
  - Erityisopetuksen ml. integraatio-opetuksen oppilaiden osalta (joustava perusopetus lasketaan erityisopetuksen tapaan)
  - inklusiivisen opetuksen oppilaiden osalta
  - suomi/ruotsi toisena kielenä opetuksen osalta
  - elämänkatsomustiedon, ortodoksinen uskonnon ja islamin uskonnon opetuksessa olevien oppilaiden osalta.

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

RAHOITUS OPETUSRYHMIEN PERUSTEELLA

- Kouluille myönnetään euroa/opetusryhmä-periaatteella:
  - erityisluokat joilla kaksi opettajaa
  - harvinaisten/vapaaehtoisten kielten opetukseen
  - valmistavaan opetukseen
  - opetuksen tilapäisen erityisjärjestelyn ryhmät

Ryhmäkohtaiset määrärahat on johdettu tuntikehyskaavoista

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

EHDOTETTU RAHOITUS (LUONNOS, suomenkielinen perusopetus)

Opetusmuoto	Oppilashinta(euroa)	
	1-6 lk.	7-10lk.
Yleisopetus	1 847	2 433
Integraatiolisä	3 250	3 250
9v. Erityisopetus luokkamuotoinen	3 905	5 482
11v. Muut, erityisopetus luokkamuotoinen	4 881	6 853
11v. Vaikeimmat, erit.opetus luokkamuotoinen	6 508	9 137
Valmistavan opetuksen ryhmähinta	43200/ryhmä	43200/ryhmä
Inklusiivinen valmistava opp kokonaishinta(sis. Avustajan)	4 087	-
s2	900	900
Kieliopintojen ryhmähinta	3600/ryhmä	1800/ryhmä
Uskonnon oppilashinta	180	180
kielikylvyn luokka-astehinta	1800 - 12 600/luokka-aste	-
Esiopetuksen ryhmähinta	41400/ryhmä	-

PERUSTEET UUDISTUKSELLE 1/4

- **Uusi laskentatapa on yksinkertaisempi, ymmärrettävämpi ja läpinäkyvämpi**
  - Uudessa mallissa on helpompi ymmärtää, miten budjettikehys on laskettu ja miten se muuttuu: yhden oppilaan muutos lisää/vähentää koulun budjettia etukäteen tiedetyllä euromäärällä. Tämä lisää ennakoitavuutta ja helpottaa talouden suunnittelua. Nyt budjettimuutokseen vaikuttavat tuntikaavat ja tuntihinnat.
  - Rinakkaisohjaus euroilla ja tunneilla poistuu.
  - Nykyinen tapa laskea on altis virheille monimutkaisuutensa vuoksi.
  - Hallinnon resursseja vapautuu peruslaskennasta koulujen tukemiseen.

PERUSTEET UUDISTUKSELLE 2/4

- **Uusi laskentatapa kannustaa kehittämään toimintatapoja.**
  - Nykyinen malli ruokkii menojen kasvua (ilman toiminnallisia perusteita), koska laskenta pohjautuu edellisen vuoden menoihin. Toimintatapojen uudistumisesta syntyvät säästöt voivat vähentää koulun seuraavan vuoden budjettia.
  - Uusi laskentatapa ei rankaise toimintatapojaan kehittänyttä koulua, mutta ei myöskään kannusta lisäämään menoja.

PERUSTEET UUDISTUKSELLE 3/4

- **Uusi laskentatapa kohtelee kouluja tasapuolisemmin.**
  - Kouluvalinta ei vaikuta oppilaan mukanaan tuomaan määrärahaan: oppilas tuo koulustaan riippumattomasti aina saman euromäärän mukanaan.
  - Koulun saama euromäärä riippuu oppilaan tarpeista (luokka-aste- ja erityisopetus- yms. porrastukset) - ei koulusta.

PERUSTEET UUDISTUKSELLE 4/4

- **Uusi laskentatapa lisää koulujen toimivaltaa päättää määrärahojensa käytöstä.**

  - Johtokunnat päättävät rehtorin esityksen pohjalta, miten määrärahat käytetään.
  - Koulun tasolla voidaan paremmin huomioida ja kohdentaa oppilaiden tarvitsema tuki (esim. avustus/ resurssiopettaja)

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

UUSIEN RAHOITUSPERIAATTEIDEN KÄYTTÖÖNOTTO JA VAIKUTUKSET

- Yksittäisten koulujen opetuksen laskennalliseen rahoitukseen tulee muutoksia vanhaan laskentaan verrattuna.
- Avustajaresursseihin ei tule oleellisia muutoksia, koska nykyiset periaatteet vain eurotettu.
- Uudet rahoitusperiaatteet esitetään otettavaksi käyttöön vuodesta 2018 alkaen kolmen vuoden siirtymäajalla (enimmäismuutos +- 1 % /2 % /3 %).
- Uusien rahoitusperiaatteiden toimivuus arvioidaan ja mahdolliset tarkistustarpeet tuodaan lautakunnan päätettäviksi vuoden 2019 lopulla.

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

UUSIEN RAHOITUSPERIAATTEIDEN KÄYTTÖÖNOTTO JA VAIKUTUKSET

- Tarjottavien oppiaineiden (kurssit) määrä ei vähene. Perusopetuksessa oppilaat ovat oikeutettuja opetussuunnitelman ja valtakunnallisen tuntijaon mukaiseen opetukseen.
- Laskelmassa on otettu huomioon mm harvinaiset kielet, joihin nykyisessä resursointi kaavassa tulee lisäresurssi.
- Koulut eivät nytkään saa mitään erillistä rahaa valinnaisuuden tai painotuksen toteuttamiseen. Perusressurssi nykyisessä ja tulevassa laskennassa kattaa nämä tunnit.